

Taylor, P. J. (1993) Geopolitical world orders. In Taylor, P. J. (ed.) Political geography of the twentieth century. A global analysis. Belhaven, London, str. 31-61.

text je poměrně hlubokou sondou dvacátého století z pohledu světových mocností. Mnohé informace jsou natolik fundované a zajímavé a v podstatě se jim dá těžko něco vytýkat, pokud by člověk nebyl odporníkem například na studenou válku. Pojem geopolitické kódy je však obtížně uchopitelný a snad jen sám autor ví, co se za ním opravdu skrývá. Je dobré, že nechává otevřenou otázku současného vývoje a vyhýbá se rozvinutím jakési mlžné teorie, jak tomu činí například U. Beck.

Když Taylor mluví o I. světoovém řádu 20. století, má na mysli řád, který byl podle mě založený hlavně na územní expanzi, na získávání kolonií a posléze na mocenském prosazování národních zájmů-na válkách. Druhá velká válka tohoto století, válka celosvětová, dala nejen vzniknout druhému světovému řádu 20. století, ale pravděpodobně i ukázala, že cesta k získání mocenské převahy napříště již nebude možná na základě vojenské převahy, válkou. K tomu bude potřeba převahy i v jiných oblastech, než jen ve zbrojení, ale zejména v oblasti ekonomické. Naprosto nepredikovatelný je potom světový vývoj pod zorným úhlem hrozb ekologických kataklizmat, terorizmu, informačních revolucí a převším změn v uspořádání společnosti, která se mění ze společnosti moderní (pravděpodobně) na společnost postmoderní- ať už to znamená cokoliv.

Text podává dobrým způsobem uspořádání světa a popis válečných konfliktů a cest k nim. Ukazuje, jak ekonomická moc dovozovala ničit či podle uvážení měnit, jak se hodilo. Otázkou však nadále je, jak to bude s naším světem nyní – po skončení jednoduchého, bipolárního světa. Analytické analýzy tohoto nově se přeroděujícího světa selhávají, není jisté, jak bude vypadat světové uspořádání do budoucna. Tím se bohužel dostává do „klasické“ roviny akademického rozjímání, které zde je často jen samo pro sebe.

Článek dává pěkný popis historie, vývoje a důsledky politické uspořádání. Zabývá se jak to bude vypadat se světem po pádu železné opony. V textu není zapomenuto ani na třetí svět a i islámské země kam se mohou upírat snahy světových mocností. Avšak ovládnutí světa se stále děje stejnými způsoby. Silou vojenskou a ekonomickou. Avšak často je už jiný užitek (ropa).

V tomto tématu nejsem vzdělán a překvapilo mě, kolik boje o moc je v celé světové politice. I v dnešní době, kdy se prosazují přístupy typu multikulturalismus, že státy tak tvrdě vyjednávají a perou se (diplomaticky). O tomto obyčejní lidé neví, nebo nechtějí vědět a snad na tom ani nemají zájem. Nebo mají? Napadá mě paralela se sportem. Každý fandí svému a tomu druhému nepřeje. Když jsem argumentoval, že jsem rád, že vhráli číňané proti českům, že přece bude miliarda číňanů radostná a pár miliónů česků prostě smutných, nebyl jsem pochopen a málem i napaden. Podobně by možná skončila tato myšlenka v geopolitice.

Zjevná je snaha veškerá období rozdělit na fáze, klasifikovat, vystopovat geopolitické (globální?) vlivy na vývoj celosvětové situace. Zajímavé je porovnání několika systémů náhledu na dějinné události (srovnání Kondratieffových cyklů s následnými cykly hegemonie a novým geopolitickým uspořádáním). Důležité mi připadá pochopení geopolitických kódů jako rozhodujících pro výklad a chápání popsané situace, potažmo některého jiného úseku světových dějin. Myslím, že je důležité si uvědomit, že změna těchto kódů s sebou nutně nese reálnou změnu rozložení mezinárodních sil, ale hlavně změnu vnímání ostatních států občany. Vidím nebezpečí ve zneužití kategorie společných

veřejných zájmů pro prosazení cílů bohatých států a jejich relativně velikou možnost ovlivnit vnímání významu světových událostí ve svůj prospěch.

Článek se snaží o komplexní popis geopolitiky v období 20. století. Upozorňuje na význam ekonomické a vojenské moci v možnosti podmaňování si ostatních států. Jelikož Třetí svět byl v historii opomíjen je nastolena otázka, jak se bude v budoucnosti vyvíjet, pozornost autor věnuje i islámským zemím. Vystává otázka zda je další vývoj světa možný bez válek.

Na podkladě Taylorova textu, zejm. z ilustrace dějinných událostí, kdy boje o moc, ovládnutí světa a hospodářskou prosperitu vyústily ve válečná tažení a ideologickou „nesnášenlivost“, si lze udělat vlastní představu o problematické problematice světového geopolitického uspořádání, které není trvalé, ale naopak cyklicky proměnné. V této souvislosti se nabízí spousta otázek, zejm. ty hypotetické, typu: Jak se bude svět nadále vyvíjet? Jaká velmoc bude mít za dvacet let své status quo? Kterak si „civilizovaný svět“ poradí s fenoménem globálního terorismu, který může mít fatální vliv na budoucí geopolitické uspořádání? Obejde se naše století bez válek? Mohou existovat nějaké mírové a univerzální prostředky, které by byly schopny regulovat, popř. omezovat mocenské vlivy nejsilnějších velmocí?...

Exkurz do geopolitiky nabízí čtenáři děláni paralel k současnému dění. Po uvědomění si souvislostí, člověk si může uvědomit předdefinovatelné chování dnešních geopolitických aktérů. Cíle zůstávají pořád stejné. Bohužel prostředky, jak těchto cílů dosáhnout se pořád rozšiřují.

V článku najdeme fakta, týkající se jednotlivých zemí v širším kontextu geopolitiky. Každý stát, pokud vlastní prostředky k získání moci proměňuje geopolitickou situaci na světě. Není možné, aby se situace nevyvíjela a zůstala neměnná. Pořád bude docházet k určitým pohybům a proměnám, které však zhodnocujeme až s odstupem času. Velký vliv má nejen moc určité země, ale také sociální a náboženské vlivy.

Autor si posvětil na geopolitické tahanice 20. století a zkompromitoval hlavní hráče, tak, že z nich udělal děti peroucí se o svůj píseček. Dokonce nastínil, co by se mohlo stát, až na pískovišti vstoupí jiný, ještě silnější Pepíček ze sousední čtvrti.

Pragmatismu v chování světových mocností je asi pocopitelný. Mnohem méně pochopitelné je, že se dějiny dokážou opakovat stále dokola a že v dlouhodobém horizontu je celkový posun jen málo zřetelný.

Současná hegemonie USA je zřejmě dána tím, že v průběhu svých dějin neprodělali žádnou doslova existenční zkušenost v podobě války, totality nebo genocidy na svém území.

Na základě historických faktů a událostí nedokážu říct, zda s autorem souhlasím, či nikoli. Text byl velmi zajímavý. Nad otázkou, zda se světové uspořádání může pohybovat v rámci cyklů a zda má svůj vnitřní řád jsem se dosud nezamýšlela.

Text je velmi zajímavý, podrobně a srozumitelně vysvětluje řadu geopolitických termínů. V článku mě zaujala zejména myšlenka, že se světové uspořádání pohybuje podle určitého řádu a probíhá v jednotlivých cyklech. Nejprve se mi toto tvrzení zdálo příliš odvážné, ale po přečtení všech argumentů, kterými autor tvrzení podložil, jsem tuto tezi přijala.

Taylor věcně uchopil problematiku studené války, dal do souvislosti geopolitické události v průběhu minulého století. Geopolitické kódy a jejich dopad byly popsány z různých stran,

což čtenáři pomohlo se v textu orientovat. Závěr článku, v kterém zaznívá teze islamického státu coby nového hegemonu mě jen utvrzuje v názoru, že pokud by Taylor psal článek v dnešní době, již by odpovědi na otázky, v textu vyřčené, určitě znal.

Co bych naopak autorovi vytkla, je zbytečné nadužívání cizích slov z francouzského originálu, které přispělo k dezorientaci v určitých částech textu.

Taylor nás pozval na historický exkurz do dějin politického uspořádání světa, světových konfliktů a změn, které způsobily. Z textu velmi silně vyznívá role či funkce ekonomické, politické i vojenské moci, její vliv na uspořádání světa a rozdělení sil. Připadá mi, že se toho zase tak moc nezměnilo. Státy a země, které byly silné dříve si svou pozici na geopolitické mapě pečlivě střeží, popřípadě ještě zesílily (USA). Stejně tak izolace třetího světa se dnes v mnohém prohloubila, i když navenek, jaksi oficiálně, se třetímu světu věnuje více pozornosti.

Beck, U. (2004) Společnost světového rizika znovu: hrozba terorismu. In Beck, U.: Společnost světového rizika. Sociologické nakladatelství, Praha, str. 294-314.

Beck klade poměrně ostrou hranici mezi národní a nadnárodní, nacionalismus a kosmopolitismus, jakoby šlo s lehkostí přejít z jednoho modelu k druhému. Například zcela vynechává pnutí mezi jednotlivými civilizacemi – střet kultur, či se v celém článku v podstatě nezmiňuje o náboženských konfliktech. Taktéž myšlenka multikulturalismu, či kosmopolitismu je v současné době prosazována některými lidmi především na západě, kdežto většina světa doposud neměla možnost zakusit, co je to svoboda na národní úrovni, natož aby se jí dostalo možnosti začít přemýšlet nad ve většině současného světa dosti abstraktní, či spíše ani neexistující ideje globální kosmopolitní společnosti.

Taktéž nechápu ostrý předěl mezi nacionálním paradigmatem a paradigmatem kosmopolitním v sociálních vědách, neboť mi připadá, že oba koncepty se nevyklučují, ale můžou se naopak doplňovat.

Beckova koncepce rizikové společnosti mi přijde velmi přínosná, trefná pro popis světa, kde rizika se stávají všudypřítomnými a zároveň lidskými smysly často neidentifikovatelnými (ať už je to smrtelné záření, nebo připravující se teroristická akce v metru), lidský jedinec nemá možnost je registrovat, ovlivnit, reagovat, je nucen spoléhat se (především) na ochranou ruku státu.

Text podává zajímavý pohled na současný stav světa, hlavně pak jeho hrozby, možnosti ohrožení. Nepřímo zde viní politiku neoliberalismu, krátkozrakého světónázoru, který je vhodný jen do „dobrého počasí“ a jehož představitelem jsou Spojené státy americké. I samotná ponaučení, která při analýze současného stavu nabízí, by mohla být jednou, a možná ne tak zadlouho, velmi užitečná.

S autory souhlasím, hlavně v pasážích popisující rizika moderní společnosti a fakt, že jsou vedlejším produktem společnosti samotné. Na druhé straně by možná mohly být poučení z terorismu autorem více rozpracované a nenechané jen v takto velmi obecné rovině. Konkrétně by mě zajímaly body týkající dorovnání hospodářských nerovností, denacionalizace atd.

Autor dle mého názoru přehnaně „napadá“ USA za jejich snahu zamerikanizovat celý svět, nastolení globálního unilateralismu. Domnívám se, že role USA je v tomto nadhodnocená.

Nezanedbatelnou roli v tomto hraje i EU, ale také mezinárodní korporace, které se mnohdy neidentifikují s národními zájmy, mají zájmy vlastní.

Velmi výstižná myšlenka je že environmentální a finanční rizika nejsou ještě uznána, zatímco riziko terorismu je plně akceptováno. K uznání těch ostatních dvou dojde až se stane nějaká katastrofa, stejně jako tomu bylo 11. září.

Beck pojmenovává věci které se dějí po 11. září. Ztráta jistoty, nedůvěra, zpochybnění všeho, co bylo neotřesitelné. Upozorňuje na zranitelnost USA. Jako řešení současné krize nabízí kosmopolitní stát. Tento návrh je jediným jeho návrhem, což je škoda.

Ukazuje se, že hlavními premisami řešení globálních problémů je zejména změna myšlení od neoliberalismu k tradičním hodnotám národních států ovšem s důrazem na jejich kosmopolitní charakter. Všechny tři základní hrozby rizikové společnosti - krize ekologické, finanční a teroristické vyžadují efektivní mezinárodní kooperaci a mnohdy přehodnocení rutinních procesů na základě zkušeností a moderních vědeckých teorií.

Oceňuji, jak autor staví na rovinu hrozby světového terorismu, globální ekologické a ekonomické krize. Ukazuje, že jsou navzájem úzce propojeny a že musí být řešeny zároveň a globálně. Jsem zvědav do jaké míry problém řeší kosmopolitní státy a kdy se dočkáme první čisté formy takového státu.

Terorismus má jistě své kořeny a já se obávám, že ty kořeny tkví mnohem více na straně států (mocností), než na straně iracionálních poblázněných teroristů. Každá akce nutně vyvolá reakci. Jak jinak by měla vypadat reakce lidí, kteří již nemají vůbec nic co ztratit?

Zajímavou částí textu jsou autorovy úvahy nad budoucím vývojem a transformací světa. Je pravděpodobné, že ústřední hybnou silou by byly pravděpodobně Spojené státy, avšak je otázkou, do jaké míry by „amerikanizace“ světa mohla probíhat klidnou cestou bez střetů (viz tento politický pokus v např. Iráku). Autonomie mnohých zemí je natolik silná, že jen těžko by se jí chtěly vzdávat, a přitom právě toto částečné omezení se je nutnou podmínkou takové globální transformace, kterou Beck předkládá. Zároveň existuje ve světě mnoho ohnisek střetů a mnohde i takových, která lze jen velmi obtížně zklidňovat. Domnívám se proto, že určitou lokální nesmiřitelnost nelze odbourávat a tudíž ohniska střetů nemůžou vymizet. Důležité také je, že Beck nepředkládá příliš konkrétní představu svého kosmopolitního státu a zároveň ani neřeší společenskou (případně i politickou) ochotu k transformacím politicko-právních norem. Zdá se mi proto, že Beck přináší ideu jistě optimistickou, nicméně v mnohých ohledech příliš idealistickou.

Souhlasím s autorem, že datum 11. září znamená komplexní zhroucení jazyka vyjadřující základní situaci 21. století. – světovou rizikovou společnost. Dále souhlasím, že v době, kdy zmizela důvěra a víra v Boha, národ, vládu se zdrojem nových svazků stal společný strach lidstva a že světové dějiny končí až koncem světa.

Nad otázkou světové rizikové společnosti jsem se už několikrát zamýšlel, 11. září přineslo pro nás pro všechny katastrofické zážitky a nejistotu.

Myslím, že téma terorismu je nyní ještě ožehavější, než když byl článek napsán a že stále nabývá na aktuálnosti. Zajímavá se mi jeví myšlenka kosmopolitního státu jako východiska pro společnost. Globální problémy již nejde popřít a řešení jednotlivých států bez jisté provázanosti možný není. Stát, který by se otevřel těmto řešením a zodpovědnosti za svou

činnost nesoucí sebou globální následky a přitom neztratil nic ze své jedinečnosti a národní pestrosti, by mohl být jistým řešením.

Souhlasím s autorovým tvrzením, že nástupem světové rizikové společnosti vstupujeme do světa, kde vládne nekontrolované riziko, přičemž nemáme ani jazyk, kterým bychom popsali to, čemu čelíme. Po útocích na Twin Towers skutečně došlo k zhroucení jazyka – nemáme odpovídající pojmy, které by daly uspokojivou odpověď, co se skutečně stalo.

Postrádala jsem autorovo přímočařejší popsání zmiňovaných rizik a dopadů, které na světovou rizikovou společnost, jak autor naši společnost označuje, mohou mít.

Velmi mne zaujalo, že Beck v článku propojuje náhled na společnost (politický aspekt) i s metodologií (společenskovední úrovní). Domnívám se totiž, že je naprosto nezbytné, aby v souladu se změnami v politickém jednání, uspořádání a změnou naší každodenní reality došlo i ke změně vědeckého diskurzu, jež se touto realitou zabývá. Musí dojít ke změně paradigmatu, musí být znovu přezkoumány pojmy, jež používáme k popisu sociálního (politického) světa. Jedině tak bude věda, resp. jednotliví lidé schopni správně pojmenovat nově se objevující fenomény a nebude tak docházet k dalšímu hroucení jazyka a rozšiřování nekontrolovatelných fantazií a představ.

Otázky

- Z jakých premis autor vycházel, pokud vyjádřil myšlenku, že lidem světa by se mohla stát islamistická země?
- Za jaký by považoval geopolitický kód George W. Bushe jr.?
- Co by se muselo stát, aby se uskutečnil neuskutečnitelný fakt, že hegemonem se stane země Třetího světa?
- Má třetí svět naději na změnu diskurzu? Dojde k zásadní změně percipování třetího světa?
- Existuje nějaké radikální řešení ke změně situace třetího světa?
- Mají lidé ze třetího světa vůbec šanci participace v diskusích o geopolitickém uspořádání světa?
- Nebylo možné nějak předejít propuknutí studené války?
- Proč došlo k fiasku vojska SSSR v Afghánistánu, když bylo lépe vyzbrojeno?
- Jak moc je současná geopolitická situace stabilní?
- Jakou roli hrají v dnešním geopolitickém uspořádání mezinárodní organizace?
- Jsou státy v mezinárodním společenství skutečně svrchovaně rovní?
- Má otázka vyplývá z ponaučení číslo 3, kde autor říká, že 11. září odhalilo nedostatky neoliberalismu. Ptám se tedy, jestli si opravdu tohoto odhalení někdo všiml? Já osobně mám pocit, že vše jede ve stejných kolejích.
- Jen při rozebírání tematiky studené války mě napadla myšlenka, co že je nebezpečnější, jestli otevřený konflikt nebo takto vyostřené mezinárodní vztahy?
- Jak Studenou válku prožívali běžní občané ?
- Nešlo Studené válce zabránit např. Dohodou velmocí ?
- Je možné v ideálním případě dosáhnout neměnnou geopolitickou situaci? Mám na mysli při hypotetickém vyrovnání mocností.

- Má náboženský fundamentalismus moc radikálně přeměnit geopolitický kód světa?
- Kdy skončí monopol USA a kdo ho nahradí?
- Mohl by se opakovat výše popsany cyklus?
- Je rozvojová pomoc jedinou cestou pro země třetího světa?
- Čím by mohli země třetího světa konkurovat Západu?
- Byla studená válka jediným možným řešením vzniklého politického rozložení světa?
- Měla studená válka své kořeny již před druhou světovou válkou? Kdo potřebuje bipolarizaci světa? Vidíme důsledky snažení o toto v současnosti?
- Je pro stabilní mezinárodní situaci potřeba vyváženosti sil několika málo velmocí?
- Změnily se nějak výrazně geopolitické kódy během posledních dvou desetiletí?
- Má USA v současném rozložení sil ve světě svou protiváhu? Kde?
- Stane se EU plnohodnotným partnerem USA, nebo budou stále převládat zájmy jednotlivých členských států EU?
- Jsou opravdu USA tak všemocné nebo je to jen naše jakási utkvělá představa toho „kdo za všechno může“? Určují USA opravdu vývoj světa?
- Je terorismus opravdu tak závažná hrozba? Kolik škod a ztrát lidských životů způsobil? A kolik škod a ztrát způsobil environmentální hrozby?
- Je možné nějakým způsobem, mechanismem zrušit nadvládu jediné supervelmoci, USA, a nahradit ji něčím dlouhodobě snesitelnějším, udržitelnějším (vzhledem k budoucnosti našeho druhu na planetě)?
- Jak by šlo zavést a zaručit globální kooperaci a následně odpovědnost?
- Kdo vlastně vytváří supervelmoci? Kdo určí, že tohle je ještě jen velmoc a tohle již supervelmoc schopná nám vládnout?
- K jakému účelu dnes slouží státní hranice, když se jejich politický význam v dnešní době globálních aliancí prakticky smazává?
- A proč tedy pořád potřebuji k cestování pas, když jsem člen jedné této globální aliance?
- Kdy budou volby o ředitele zeměkoule?
- Snad jediné na co bych se zeptala, je fakt týkající vzestupu stagnujících ekonomiky vyspělých států, která by měla přinést ekonomickou úlevu státům „Jihu“. Předpokládá se tedy, že pokud vyspělé státy navrší svůj kapitál budou štedřejší? A nebylo snad již prokázáno, že bohatnutí na jedné straně rozhodně nevede k prospěchu strany druhé, tedy chudší, či spíše naopak?
- Proč má islám či lépe řečeno fundamentalisté takovou odezvu u těchto států? Je to zapříčiněno historickým vlivem nebo čistě narůstající nespokojeností s globalizací?
- Obešel by se tzv. třetí svět i bez euroatlantických států, bez jejich ekonomické „pomoci“ a politickému tlaku? Dokázal by se tzv. postavit na nohy i bez bezzubého dohledu západních mocností?
- Byla jiná možnost, varianta uspořádání světa po 2.světové válce než svět bipolární?
- Má zde nějakou moc jednotlivec, může se vůbec stát jakýmsi spolukonstituujícím prvkem civilizace, jehož je součástí?
- Může vzniknout pátý svět a jak by takový svět vypadal?
- Byla studená válka opravdu válkou, či jedním velkým světovým divadlem?

- Byla například Kuba považována v době studené války za mocnost a jakými geopolitickými kódy se řídila?
- Věříte tomu, že globální kosmopolitní společnost, tak jak ji chápete vy, je reálně možná?
- Jakou roli při formování budoucí globální společnosti bude hrát Čína?
- Jakou roli by při naplnění vaší ideje hrálo náboženství?
- Neoliberalismus se v současném světovém uspořádání neosvědčil, umožnil teror. Je ale nějaká šance, že někdy bude funkční (ne v dnešní podobě, ale v ideální podobě, jak ji definují sami neoliberalisté)?
- Teroristické aktivity, ohrožení, které přinášejí, to jsou ideální záminky vlád na celém světě (dominantně v USA) k omezování občanských svobod, k centralizaci moci na úrovni státu. Jak tomu zabránit? Kam až to může vést?
- Zvažuje Taylor vliv, který bude mít na nové světové uspořádání vstup žen do všech sfér společnosti, feminizace společnosti?
- čem vypovídá demografický boom asijských zemí, k jak se projeví ve světové distribuci moci?
- A jak se projeví změny v národnostním složení Evropy, ke kterým již nyní ve velkém měřítku dochází?
- Ráda bych věděla jakým způsobem dosáhne nově denacionalizovaný stát větší suverenity ve světovém měřítku, když přerozdělování moci je vždy o dominanci při kontrole? A pokud by se tak stalo, jakým způsobem by se tato moc dnes přerozdělovala dle jakých měřítek?
- Autor také často mluví o mezinárodních globálních institucích, které by měly kontrolovat chování jednotlivých zemí. Není toto jen další způsob kontroly systému a totalitní diktatury, jelikož opět vychází na povrch otázka, kdo by tyto instituce řídil atd.?
- Znamená granát v mých trenýrkách nějaké velké riziko pro globální společnost? Nebo je to riziko pouze pro mne?
- Znamená granát v rukou teroristy velké riziko pro globální společnost?
- A co když jsem já sám terorista?
- Jsme schopni multikulturního myšlení, tj, obsáhnou v mozku dvě a více paralelních kultur, tj, neinterpretovat si jinou kulturu pomocí vlastní?
- Píše, že „nenáboženský stát konečně umožnil pokojnou koexistenci různých náboženství“, ale skutečně ji zajistil?
- Jaká jiná alternativa, kromě kosmopolitního státu by mohla pomoci řešit současnou krizi?
- Nespoléháme příliš mnoho na moc USA v řešení otázek terorismu?
- Má USA vůbec ještě nějakou reálnou moc nebo již „mele“ z posledního, když vynakládá obrovské finanční částky na zbrojení?
- Je možná radikální změna politiky Spojených států
- jako hlavního garanta demokracie směrem k větší rovnocennosti
- v partnerství místo současné arogance k mezinárodnímu právu?
- Je opravdu společný strach z terorismu jediným a tím pravým pojátkem lidstva?
- Nevyplývá terorismus právě z potírání národního cítění? - proč by tedy měl kosmopolitismus být lékem na terorismus? (nebude k němu spíš provokovat?)

- Je současná míra kooperace při řešení ekologických rizik dostačující?
- Jsou USA schopné sehrát hlavní roli v transformačních procesech nastíněných Beckem?
- Mohly by při takových změnách vzniknout nová ohniska konfliktů?
- Existuje společenská a politická vůle k takovým procesům?
- Jakým způsobem je možno zabránit dalším teroristickým útokům ,
- Za jakých okolností by se mohl prosadit multilateralismus ?
- Mohlo dojít 11. září k teroristickým útokům i mimo USA ?
- V jakém případě by mohlo dojít k prosazení multilateralismu?
- 11.září odhalilo nedostatky neoliberalismu coby řešení světových konfliktů. Čím by měl být neoliberalismus nahrazen?
- Skutečně nás vnímané riziko globálního rizika posunulo do nové fáze globalizace?
- Jak vytyčit mantinely globální nadnárodní pomoci, aby státy neztrácely svou autonomii?
- Existuje možnost, jak urychlit vnímání dopadu environmentálního rizika na společnost?
- Z jaké pozice autor cítí, že nám hrozí další finanční krize?
- Je hrozba terorismu významným prvkem posilujícím moc vlády a státu?
- Co míní Beck periferií? Chápe ji geograficky, či z pohledu globálního významu, vlivu a moci?
- Může si dnes každý (stát, vláda) vymezit vlastní (státní) identitu na základě definování identity (vnějšího) nepřítele?
- Na jaké úrovni se dnes státy (národy) proti sobě vymezují? Co (jaké rozdíly) funguje nejvíce jako permanentní sebestvrzující proroctví?
- Nesměruje dnes i Evropa pomalu k autoritářské formě demokracie? (omezení osobních svobod, kamerové systémy apod.)